

C E R

S

E

N

I

N

FOTO DOCUMENT: ofițerii din promoția 2002 a Academiei Forțelor Aeriene "Henri Coandă" s-au fotografiat cu o parte dintre lectorii și instructorii lor de zbor, cu comandantul instituției absolvite și cu șeful Statului Major al Forțelor Aeriene

**PUTEREA AERIANĂ –
realitate și perspectivă
la începutul Mileniului III**

pagina 4

**SEMNALE
FAVORABILE
PENTRU
ROMÂNIA**

pagina 2

Ziua Radiolocației

■ Cei ce "văd" dincolo
de linia orizontului

■ La mare înălțime

pagina 6

■ INFO ■ INFO ■

◆ În comunicarea susținută la simpozionul organizat cu prilejul Zilei Forțelor Aeriene ale României, generalul-locotenent Constantin Gheorghe, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, a arătat că, până în 2007, în cadrul categoriei noastre de forțe armate, cheltuielile pentru un militar vor crește de la 5.000 dolari pe an la 25.000 dolari pe an, iar cheltuielile destinate instrucției vor fi de șase ori mai mari decât în prezent.

◆ Reabilitarea tehnică a avioanelor MiG-29, lucru planificat a se întâmpla începând cu trimestrul al doilea din anul 2003, va costa aproximativ 50 milioane de dolari. Estimarea aparține experților din Statul Major al Forțelor Aeriene și de la AEROSTAR Bacău.

◆ Se află în probe prototipul stației de radiolocație START-1M, stație de producție românească.

◆ În curând, după aprobările de rigoare, va fi pus la dispoziția celor care exploatează radarul FPS-117, primul manual elaborat în România care se ocupă de întreținutarea acestui tip de radiolocator.

■ INFO ■ INFO ■

ZIUA FORTELOR AERIENE ALE ROMÂNIEI

Sâmbătă, 20 iulie, Monumentul Eroilor Aerului din București a cunoscut atmosfera specifică evenimentelor prin care se omagiază eroii Aeronauticii Române.

Garda de onoare a prezentat onorul șefului Statului Major General, domnul general dr. Mihail Popescu.

După intonarea Imnului de Stat s-au depus coroane de flori din partea Guvernului României, Ministerului Apărării Naționale, Statului Major General, Statului Major al Forțelor Aeriene, Statului Major al Forțelor Terestre, Asociației Naționale a Veteranilor de Război și Cavalierilor Ordinului "Mihai Viteazul", Asociației Române pentru Propaganda și Istoria Aeronauticii și Fundației Aerospațiale Române, Asociației Naționale a Cavalierilor Ordinului "Virtutea Aeronautică", Ligii Aeriene Române, Asociației Române a Serviciului de Trafic Aerian (ROMATSA), Companiei TAROM, Întreprinderii Turbomecanica, Jandarmeriei Române.

Înălții demnitari, cadrele militare active și în rezervă din toate categoriile de forțe armate, veteranii de război, reprezentanții instituțiilor guvernamentale și nonguvernamentale participanți la solemnitate, precum și un numeros public au păstrat un moment de reculegere

în memoria celor care și-au sacrificat viața în slujba aripilor țării.

După ceremonialul militar din Capitală, persoanele oficiale și invitații s-au deplasat la Baza 90 Transport Aerian Otopeni unde, în fața hangarelor, s-a oficiat un Te Deum, slujbă de mulțumire adresată lui Dumnezeu pentru grija pe care o poartă celor ce stau de strajă cerului României.

A fost vizitată, apoi, o expoziție, în care au fost prezentate avioane, elicoptere, rachete și tunuri antiaeriene, stații de radiolocație din dotarea Forțelor Aeriene. Participanților li s-au oferit date privitoare la destinația și caracteristicile tehnico-tactice ale acestora, le-au fost prezentate preocupările existente în direcția modernizării tehnicii de luptă, precum și a dotării cu noi mijloace care să atingă standardele de compatibilitate cu structurile NATO.

La întâlnirea care a urmat între gazde și invitați, au fost evocate momente semnificative din activitatea comună a celor ce fac parte din armele componente ale Forțelor Aeriene, ale cooperării dintre acestea și celelalte categorii de forțe armate.

Au mai rămas trei luni și jumătate până la summit-ul NATO de la Praga

ÎN "CURSA" PENTRU INTEGRAREA EURO-ATLANTICĂ SEMNALE FAVORABILE PENTRU ROMÂNIA

Așadar, au mai rămas circa trei luni și jumătate până la summitul NATO de la Praga, în cadrul căruia vor fi nominalizați, în mod oficial, candidații admiși pentru cel de-al doilea "val" de extindere al Alianței Nord-Atlantice. Din câte se știe până acum, atât Statele Unite ale Americii, cât și Europa Occidentală optează în favoarea unei largiri "robuste" a NATO, respectiv cu 7 noi state, printre care și ROMÂNIA. Iar până la această oră, țara noastră se află "în cărțile" integrării, șansele de a fi invitată la aderare, în noiembrie, sporind cu fiecare nou obiectiv realizat în calendarul atât de dens al procesului de aderare, cu fiecare nouă afirmare în campania internațională antiteroristă.

Inserăm, în această pagină, cele mai semnificative semne și semnale venind spre București din diverse capitale occidentale, care conțin aprecieri favorabile la adresa progreselor României pe calea reformei, garanții ale sprijinului pe care cei 19 membri ai Alianței Nord-Atlantice îl acordă țării noastre pentru a deveni membru de jure și de facto al NATO, al comunității euro-atlantice.

DIN S.U.A.: "ROMÂNIA ESTE PREGĂTITĂ PENTRU NATO". În mediul diplomatic american se apreciază, în mod constant în ultimul timp, că România este pregătită pentru a accede în structurile euro-atlantice. La Praga – susțin oficialii din Statele Unite –, extinderea NATO se va face cu cel puțin 5 țări: Lituania, Letonia, Estonia, ROMÂNIA și Bulgaria. În opinia acestora, România și Bulgaria prezintă o importanță deosebită sub aspect geostrategic și geopolitic, având în vedere că ele reprezintă o punte de legătură între Ungaria, pe de o parte, și Turcia și Grecia, pe de altă parte. Datorită nevoii de asigurare și consolidare a stabilității în Europa de Sud-Est, apartenența la Alianța Nord-Atlantice a României și Bulgariei este prioritară și de importanță majoră, în comparație cu celelalte considerente – susțin diplomații și experții militari americani. Aceștia consideră, de asemenea, că, după ce vor fi primite în NATO, România și Bulgaria vor face parte din Comandamentul Regional de Sud al Alianței, întărind flancul sudic al NATO.

Într-un alt plan, în S.U.A. se consideră că, potrivit nevoii de specializare a statelor membre, în cadrul Alianței în format largit, pentru misiuni conforme

cu potențialul economic și militar al acestora, autoritățile de la București ar trebui să realizeze o evaluare riguroasă a experienței acumulate de Armata Română în misiunile și operațiile internaționale la care a participat și să prezinte conducerii NATO o ofertă concretă referitoare la misiunile pe care Forțele Armate ale României ar putea să le îndeplinească, după aderare, în cadrul Alianței Nord-Atlantice.

În sfârșit, în cadrul unei întâlniri dedicate României a grupului inter-țări, desfășurat la Departamentul de Stat al S.U.A., Pentagonoul a propus Congresului acordarea țării noastre a fondurilor destinate asistenței pentru apărare și securitate, pentru anul financiar 2004, "inclusiv ca recompensă pentru sprijinul acordat Statelor Unite în campania antiteroristă". Propunerea a fost însușită și sprijinită de reprezentanții celorlalte agenții guvernamentale americane. S-a propus, de asemenea, majorarea substanțială a sumelor din cadrul programelor "Foreign Military Financing" (FMF) și "International Military Education and Training" (IMET). Capacitatea României de a realiza un pod aerian strategic, prin intermediul aeronavelor "C-130 Hercules" se bucură de o mare apreciere la Washington. Iar partea americană consideră ca foarte importantă luarea măsurilor pentru menținerea, și pe viitor, a acestei capacități.

DIN GERMANIA: "ROMÂNIA SE BUCURĂ DE SPRIJINUL NOSTRU UNANIM!". După ce în Bundestag s-a apreciat, cvasiunanim, că România a făcut "progrese

consistente" pe calea reformei și a implementării controlului civil al Forțelor Armate, secretarul de stat parlamentar la Ministerul german al Apărării, doamna Brigitte Schulte, a reafirmat că ROMÂNIA se bucură de sprijinul unanim al personalităților din conducerea Ministerului în obținerea invitației de a adera la summit-ul de la Praga, din noiembrie a.c., la Alianța Nord-Atlantice. Domnia sa a apreciat, în repetate rânduri, transformările înnoitoare în planul reformei structurale a Ministerului Apărării Naționale din România și a recomandat susținerea, și în viitor, a ritmului și amploarei reformei.

DIN DANEMARCA: "ROMÂNIA SE AFLĂ STATORNIC ÎN FRONTALA ANTITERORISTĂ". Oficialii danezi apreciază în mod deosebit contribuția României, a Forțelor sale Armate, la eforturile internaționale de menținere a păcii și de luptă, inclusiv cu efective militare, împotriva terorismului. La nivelul Ministerului Apărării al Danemarcei s-a subliniat că participarea substanțială la operația "Enduring Freedom" va aduce beneficii importante României în procesul de aderare la NATO, înscriind-o printre favoriții summit-ului de la Praga. La Copenhaga s-a afirmat cu claritate că, în afara sprijinului acordat statelor baltice, Danemarca susține ferm, în toate formele, o largire robustă și semnificativă a Alianței Nord-Atlantice, România regăsindu-se în toate scenariile posibile, în noiembrie, în capitala Cehiei.

DIN PORTUGALIA: "LISABONA SPRIJINĂ BUCUREȘTIUL!". Declarații mai vechi și foarte recente ale unor oameni politici de la Lisabona și ai unor membri ai Comisiei de Apărare a Adunării Parlamentare a Portugaliei confirmă că această țară va sprijini

România la aderarea la NATO în cadrul summit-ului de la Praga, Bucureștii bucurându-se de întreaga simpatie a Lisabonei. De asemenea, în capitala lusitană se consideră că, după nominalizarea țării noastre la Praga, procesul de notificare de către Parlamentul portughez a protocolului de aderare a României la Alianța Nord-Atlantice "va decurge fără probleme".

DIN ELVEȚIA: "MILITARI ROMÂNI SUNT FOARTE BUNI PROFESIONISTI". Potrivit șefului Direcției Politice de Securitate din cadrul Departamentului Federal al Apărării din Elveția, Philippe Welti, România are toate șansele să fie primită în NATO, la summit-ul de la Praga, datorită, printre altele, poziției sale strategice și faptului că reprezintă un important factor de stabilitate în regiune. La rândul său, șeful Statului Major General al Forțelor Armate ale Elveției, generalul Paul Kalin, apreciază în mod deosebit participarea Armatei României la misiuni PIP, în cadrul cărora militarii români au dat dovadă de o foarte bună pregătire, fiind excelenți profesioniști. Iar directorul adjunct al Centrului pentru Controlul Democratic al Forțelor Armate este "mai mult ca sigur că România va fi invitată, în noiembrie, să adere la NATO".

Sperăm din toată inima că așa va fi și așteptăm cu multă încredere, cu optimism bazat pe fapte concrete ca, la summit-ul de la Praga, să se îndeplinească năzuințele a peste 90 la sută dintre români: accederea țării noastre în NATO!

Pagină realizată de
NICOLAE RADU

MONDO MILITARE

MONDO MILITARE

MONDO MILITARE

MONDO MILITARE

MONDO MILITARE

MONDO MILITARE

MONDO MILITARE

► **ACHIZIȚII.** Agenția poloneză PAP transmite informația potrivit căreia Guvernul de la Varșovia a decis să achiziționeze 48 de avioane de luptă moderne pentru Forțele Aeriene Militare ale Poloniei, așteptând, în acest sens, oferte din partea companiei americane "Lockheed Martin" (pentru avioane de tipul "F-16"), a consorțiului suedez-britanic "BAE Systems – SAAB" (pentru avioane model "JAS-39") și din partea companiei franceze "Dassault Industrie" (pentru aparate de tipul "MIRAGE 2000-5"). Valoarea investiției este estimată la 2,5-3,5 miliarde de dolari.

► **BUGET MILITAR.** Din Washington, agenția ASSOCIATED PRESS informează că secretarul de stat al apărării, Donald Rumsfeld, a solicitat Congresului S.U.A. pentru 2003 un buget al apărării de 396 miliarde de dolari, din care 124 miliarde sunt prevăzute pentru cercetare-dezvoltare și achiziționare de sisteme de armamente și tehnică de luptă (cu 10 miliarde de dolari mai mult decât în 2002). Pentru cheltuieli de personal sunt prevăzute 94 miliarde de dolari, iar pentru operare și întreținere – 150 miliarde.

► **RACHETE "TAURUS".** Ziarul DIE WELT face cunoscut că Forțele Aeriene Militare ale Germaniei urmează să fie înzestrate cu 600 de rachete aer-sol de tipul "TAURUS". Rachetele de acest tip au fost dezvoltate de consorciul EADS ca armament modular de luptă de la distanță pentru avioanele militare model "Tomado" și "Eurofighter". Sistemul de rachete "TAURUS" permite lovirea cu precizie a țintelor terestre de la o distanță de 350 km, fapt ce sporește considerabil nivelul de protecție al pilotului. Experții militari germani apreciază că, prin introducerea în înzestrare a noului tip de rachete se asigură atât acoperirea deficitelor în domeniul capacității de luptă, de la mare distanță și cu precizie

maximă, împotriva țintelor terestre, cât și creșterea capacității de lovire și, respectiv, capacitatea de a putea participa, cu pierderi minime, alături de forțele NATO, la acțiuni militare.

► **MODERNIZARE.** Din Sofia, agenția BTA transmite că la Uzina de Aviație din Plovdiv a început modernizarea la standarde NATO a primelor 7 aparate "MiG-29", din cele 20 prevăzute în plan, operațiunea urmând a se finaliza la sfârșitul acestui an. Modernizarea celor 20 de avioane de luptă este evaluată la 20 milioane de dolari, în acest an Ministerul bulgar al Apărării alocând 17 milioane de dolari din resursele bugetare.

► **"CARAT-2000".** Statele Unite ale Americii și Singapore au organizat, la mijlocul lunii iulie, aplicația aeronavală purtând denumirea de cod "CARAT-2000". Potrivit agenției ASSOCIATED PRESS, exercițiile s-au desfășurat în mai multe zone din Marea Chinei de Sud, la acestea participând 2.000 de militari, avioane de luptă și elicoptere, 14 nave militare de luptă, un avion de patrulare maritimă, subunități de scafandri.

► **MĂSURI ANTITERORISTE.** După cum relevă agenția FRANCE PRESSE, în cadrul unui seminar organizat la Institutul Francez de Relații Internaționale, generalul Thouverez, șeful Comandamentului Apărării Aeriene și al Operațiilor Aeriene, a prezentat următoarele măsuri pe linie antiteroristă: creșterea numărului de avioane capabile să participe în timp oportun la misiuni de interceptare; crearea unor zone de interceptare aeriană; dislocarea de sisteme de rachete pentru protecția obiectivelor sensibile; creșterea forțelor și mijloacelor în caz de criză; schimbarea

regulilor de intervenție în caz de deturmare de avioane; modernizarea mijloacelor de intervenție. De asemenea, la nivelul Ministerului Apărării al Franței se studiază posibilitatea simplificării organizării sistemelor aeriene prin unirea centrelor de control aerian din domeniul civil și militar.

► **ACORD JSF.** Potrivit agenției UNITED PRESS INTERNATIONAL, în cadrul unei ceremonii care a avut loc la Pentagon, subsecretarul apărării pentru achiziții, tehnologie și logistică, Pete Aldridge Jr., și subsecretarul italian al apărării, amiralul Giampaolo di Paola, au semnat acordul de participare la dezvoltarea avionului Joint Strike Fighter (JSF). Italia devine, astfel, al șaselea participant la acest program, după Marea Britanie, Canada, Danemarca, Olanda și Norvegia.

► **TEST NMD.** Așa cum transmite RAUINO, Forțele Armate Americane au efectuat cu succes un nou test în cadrul programului de realizare a Sistemului Național de Apărare Antirachetă (NMD). Testul a constat în lansarea unei rachete-tintă de pe una din insulele Arhipelagului Hawaii (Point Kaena) și interceptarea acesteia cu un prototip de rachetă antirachetă, lansată de la bordul unui cruciător.

Su-27

ACCIDENTE AVIATICE

► Potrivit agenției de presă REUTERS, un elicopter de tipul "AHMk-6 LYNX", aparținând Forțelor Maritime Militare ale Marii Britanii, s-a prăbușit într-un raion din Oceanul Atlantic, la circa 360 de kilometri est de coastele statului american Virginia. Accidentul a avut loc în timpul unor exerciții specifice ale Marinei Militare britanice, în momentul executării manevrelor de aterizare pe fregata "HMS Richmond". Elicopterul aparținea bazei aeriene britanice de la Yeovilton, din comitatul Somerset.

► Un avion de luptă ucrainean Suhoi-27 s-a prăbușit în mulțime, ucigând 83 de persoane și rănind alte 200. Cei doi piloți militari, care evoluaseră într-un exercițiu de acrobație în cadrul mingulului de aviație desfășurat la Lviv (noua grafie a orașului Lvov), s-au salvat prin catapultare.

► Comandantul avionului Falcon, aparținând companiei Olympic Airways, în care a decedat, în septembrie 1999, pe timpul procedurilor de aterizare pe

aeroportul Otopeni, șase persoane, în frunte cu ministrul grec de atunci al afacerilor europene, a fost condamnat la cinci ani de închisoare cu suspendare.

► Un avion rusesc de mare capacitate, Iliușin 86, s-a prăbușit în timpul decolării de pe aeroportul Sermetievo, din Moscova, din cauza unei puternice explozii, căzând de la 200 de metri. Aeronava, care poate transporta 350 de pasageri, efectua un zbor tehnic. 16 persoane și-au pierdut viața.

► Din Nicosia, agenția FRANCE PRESSE transmite că un elicopter militar cipriot de tipul "Augusta" s-a prăbușit într-o zonă din sud-vestul insulei. În catastrofa și-au pierdut viața șeful Gărzii Naționale, generalul-locotenent Evaggelos Florakis, comandantul Forțelor Aeriene Militare, generalul Vasileos Demenagas, ghiotantului șefului Gărzii Naționale, alți doi ofițeri de aviație, precum și membrii echipajului. Elicopterul se deplasa spre baza aeriană din Paphos, pentru a participa la un exercițiu militar executat de Garda Națională.

► După cum au informat autoritățile militare de la Pentagon, citate de agenția ASSOCIATED PRESS, un avion militar american de tipul "A-10" s-a prăbușit într-o zonă împădurită din estul Franței, unde îndeplinea o misiune de antrenament. În urma accidentului, pilotul și-a pierdut viața.

29 iulie 2002 a fost ZIUA IMNULUI NAȚIONAL – o sărbătoare care ar fi trebuit să încălzească într-o mai mare măsură inimile românilor. Nu s-a întâmplat cum s-ar fi convenit dintr-o serie de motive, inclusiv din acela că în ultima vreme nu prea ne prețuim valorile naționale.

Armata, prin instituțiile sale, a organizat, totuși, această sărbătoare de suflet, inimă și credință. În seara zilei de 29 iulie a.c., în Piața Tricolorului, din fața Cercului Militar Național, fanfare militare,

Ziua Imnului Național – o sărbătoare, totuși, a românilor

formații corele au intonat Imnul național al României.

Un eveniment cu puternice reverberații, care se adresează sensibilității românești tradiționale în legătură cu simbolurile care definesc istoria unui neam atât de încercat. Dar iată că doar militarilor au răspuns onorabil unei obligații morale și au organizat cum se cuvine ceremonialul la care facem referire. Fără să mai vorbim de faptul că Parlamentul României a votat o lege în acest scop.

În ceea ce ne privește, am găsit potrivit să publicăm, cu această ocazie, textul Imnului Național al României. Inclusiv pentru a veni în ajutorul celor care ar dori ca subordonații lor să-l cunoască integral, în formă corectă și, chiar, să-l cânte din când în când.

Deșteaptă-te, române!

*Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată croiește-ți altă soarte,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!*

*Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâini mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte, un nume de Traian!*

*Înalță-ți lata frunte și caută-n giur de tine,
Cum stau ca brazi în munte voinici sute de mii;
Un glas ei mai așteaptă și sar ca lupi în stâne,
Bătrâni, bărbați, juni, tineri, din munți și din câmpii!*

*Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
"Viața-n libertate ori moarte!" strigă toți.*

*Pre voi vă nimiciră a pizmei răutate
Și oarba neunire la Milcov și Carpați!
Dar noi, pătrunși la suflet de sfânta libertate,
Jurăm că vom da mâna, să fim pururea frați!*

*Preoți cu crucea-n frunte! căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scoțul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nos' pământ!*

*O mamă văduvită de la Mihai cel Mare
Pretinde la fi-și azi mână d-ajutori,
Și blastămă cu lacrimi în ochi pe orișicare,
În astfel de pericol s-ar face vânzători!*

*De fulgere să piară, de trăsnet și pucioasă,
Oricare s-ar retrage din gloriosul loc,
Când patria sau mama, cu inima duiosă,
Va cere ca să trecem prin sabie și foc!*

*N-ajunse iataganul barbarei semilune,
A cărui plăgi fatale și azi le mai simțim;
Acum se vără cnuta în vetrele străbune,
Dar martor ne e Domnul că vii nu o primim!*

*N-ajunse despotismul cu-ntr-oare lui orbie,
Al cărui jug din seculi ca vitele-l purtăm;
Acum se-ncearcă cruzii, în oarba lor trufie,
Să ne răpească limba, dar morți numai o dăm!*

*Români din patru unghiuri, acum ori niciodată
Uniți-vă în cuget, uniți-vă-n simțiri!
Strigați în lumea largă că Dunărea-i furată
Prin intrigă și silă, viclene uneltiri!*

Forțele Aeriene ale României la CO-OPERATIVE PARTNER '02"

căutare-salvare, și o aeronavă AN-24, responsabilitatea coordonării operațiilor aeriene românești revenind comandantului **George Gheorghe**, reprezentant al Statului Major al Forțelor Aeriene. În cadrul raportului final de evaluare al exercițiului au fost apreciate în mod deosebit calitatea personalului Centrului Operațional Întrunit, modul de acțiune al aeronavelor românești MiG-21 LanceR în cadrul misiunilor de atac cu celula asupra navelor de suprafață, precum și flexibilitatea și rapiditatea de reacție a elicopterelor românești IAR-330 PUMA, care au executat misiuni de recunoaștere a raionului exercițiului, evacuare medicală și transport de personal și materiale.

Rezultatele obținute de reprezentanții Forțelor Aeriene ale României sunt cu atât mai laudabile cu cât scenariul acțiunilor prevedea doar cadrul general de desfășurare, participanții confruntându-se de zi cu zi cu situații

Înainte misiunilor de luptă s-au discutat și stabilit în detaliu acțiunile fiecărui om, ale fiecărui echipaj

În perioada 24 iunie-6 iulie a.c. s-a desfășurat exercițiul întrunit NATO/ PFP "CO-OPERATIVE PARTNER '02", având ca teatru de operații Aeroportul și Baza Aeriană Mihail Kogălniceanu, zonele Vadu și Cernavodă, poligonul Babadag, portul Constanța, precum și apele teritoriale ale României și cele internaționale ale Mării Negre. Exercițiul, organizat de Comandamentul Aliat din Sudul Europei (AFSOUTH) și condus de Comandamentul Naval din Sudul Europei (NAVSOUTH) și Comandamentul Forței de Lovire din Sudul Europei (STRIKEFORSSOUTH), a vizat îmbunătățirea capacității de interacțiune și realizarea interoperabilității forțelor navale, aeriene și terestre în cazul unor dezastre care s-ar putea produce în realitate, și a reunit state membre NATO (Franța, Germania, Italia, SUA și Turcia) și state semnatare ale Parteneriatului

pentru Pace (Azerbaidjan, Bulgaria, România și Ucraina).

Forțele Aeriene ale României au participat la acest exercițiu cu două avioane MiG-21 LanceR, trei elicoptere IAR-330 PUMA – unul echipat pentru misiuni de

inedite generate de recunoașterea tuturor acțiunilor planificate de Centrul Întrunit de Comandă al exercițiului.

**Locotenent
CIPRIAN PĂTRAȘCU**

În aceste zile, la Academia Forțelor Aeriene Viitori piloți militari zboară în simplă comandă

Forturile făcute de comanda Academiei Forțelor Aeriene privind organizarea zborului pentru studenți au început să-și arate roadele. Comandantul instituției, generalul de flotilă aeriană dr. Constantin Zaharia, este bucuros că, după 44 de ani, pe aerodromul Ghimbav-Brașov, a reînceput activitatea aeronautică militară. Escadrila comandată de comandorul Ștefan Dumitrache are, cel puțin deocamdată, două misiuni importante: să pregătească studenții și să formeze noi instructori de zbor. Există speranțe, dar și o bună parte din condițiile necesare ca ambele misiuni să fie onorate la nivelul așteptat.

Recent, trei viitori piloți militari, toți trei din anul III, au ieșit la simplă comandă pe avionul IAK-52. De fapt, ei au mai zburat în simplă

pe această aeronavă. De aceea vom spune că au ieșit la simplă după ce anul trecut, potrivit programului, au întrerupt zborul pe acest tip de avion. Cei trei sunt studenții-sergenți Gabriel Udrescu, Radu Paraschiv și Mihăiță Marin – fiecare zburând cu IAK-52 câte 18 ore. Instructorul lor de zbor se numește Remus Rusu.

Zborul studenților de la Academia Forțelor Aeriene va dura până la 30 august și se speră că, până atunci, și ceilalți colegi ai celor trei să execute zbor în simplă comandă. Mai ales că sunt condiții ca în zilele următoare să fie puse la dispoziție alte câteva avioane, astfel încât să se asigure posibilitatea executării unui număr cât mai mare de ore de zbor de către cât mai mulți studenți.

Maior DINU DUMITRU

SIMPOZION:

PUTEREA AERIANĂ – realitate și perspectivă la începutul Mileniului III

În suta manifestărilor organizate cu prilejul sărbătoririi Zilei Forțelor Aeriene ale României, un moment important l-a constituit simpozionul intitulat "Puterea aeriană – realitate și perspectivă la începutul mileniului III", desfășurat la Sala Bizantină a Cercului Militar Național.

Au fost prezenți domnul dr. ing. Gheorghe Matache, secretar de stat și șef al Departamentului pentru Armamente din cadrul Ministerului Apărării Naționale, Dumitru Cioflină, consilier de

stat la Guvernul României, reprezentanți ai celorlalte categorii de forțe ale armatei, ai aeronauticii române, șefi de direcții centrale și instituții ale armatei, ale unor organizații guvernamentale și nonguvernamentale, foști comandanți ai Forțelor Aeriene și ai armelor din componența acestora, generali și ofițeri superiori activi și în rezervă, membri ai Asociației Române pentru Propaganda și Istoria Aeronauticii, ai Ligii Aeriene Române.

Prezentăm în rezumat, cele patru comunicări, în ordinea în care au fost expuse.

Rol hotărâtor în deznodământul războiului

Domnul comandor profesor universitar dr. Gheorghe Oiteanu, șeful Catedrei de Forțe Aeriene din Academia de Înalte Studii Militare, a demonstrat pe baza concluziilor desprinse din ultimele războaie ale sfârșitului mileniului doi, importanța crucială a aviației în desfășurarea operațiilor militare. Comunicarea sa, "**Rolul Forțelor Aeriene în deznodământul războiului modern**", a avut darul să delimiteze situațiile în care acestea, întrebuintate la timp și eficient, pot hotărâ asupra mersului confruntărilor armate.

Arătând, între altele, că nici un război nu poate fi câștigat fără aviație, comandorul Oiteanu a evidențiat că măsura în care forțele proprii controlează și exploatează spațiul aerian

determină condițiile concrete în care se va desfășura confruntarea armată.

Este știut că Forța Aeriană poate nu numai să stabilească condițiile esențiale necesare campaniei forțelor întrunite, dar și să sprijine diferitele componente pentru a-și realiza obiectivele. Datorită flexibilității sale, aceasta poate fi aplicată rapid, în diferite moduri, împotriva unei game variate de obiective, de diferite niveluri ale războiului (tactic, operativ și strategic), uneori chiar în același timp atât prin acțiuni simetrice, cât și asimetrice. De la distanță, Forța Aeriană poate amenința – având rol de prevenire – sau poate fi aplicată, putând să determine atât într-o situație, cât și în cealaltă, deznodământul conflictului.

În concepția vorbitorului, Forțele Aeriene pot contribui la rezolvarea unui conflict în trei moduri. Unul ar fi materializat prin crearea condițiilor necesare introducerii în luptă a celorlalte categorii de forțe armate. Și l-a argumentat cu exemplele oferite de războaiele din Golf și Bosnia. Folosirea, de la început, cu putere, a Forțelor Aeriene, distruge, demoralizează pe scară largă trupele inamicului, fac intervenția forțelor terestre și navale mai ușoară și mai puțin costisitoare, cu mai puține pierderi și riscuri.

Cel de-al doilea constă în sprijinul forțelor terestre și navale. Mulți analiști militari apreciază că efectul pozitiv al operațiilor întrunite este din ce în ce mai mult pus în evidență doar de sprijinul direct al Forțelor Aeriene. Și tot experiența războaielor anterioare a scos în evidență anumite dificultăți în aplicarea acestui mod, în

condițiile în care câmpul de luptă tradițional este înlocuit cu unul mai puțin clar definit și mai fluid; distincția dintre trupele proprii și cele ale inamicului este întotdeauna dificilă, chiar în timpul unei bune vizibilități.

Operațiile distincte ar fi cel de al treilea mod, acestea având o paletă largă de întrebuintare, de la a fi folosite împotriva terorismului și până la conflictele convenționale.

Autorul comunicării a conchis că există indicii clare că Forțele Aeriene vor prelua rolul conducător în cadrul operațiilor întrunite. Acestea par să fie instrumentul favorit, dorit de guverne nu numai pentru a purta și câștiga războaie, ci și pentru a le preveni. Un adevăr care ar trebui să îndemne eșaloanele cu putere de decizie în stat la meditație și la inițierea măsurilor de rigoare.

O analiză complexă asupra **Securității aeriene a României** a întreprins, în comunicarea sa, domnul **general-maior Marin Stafie**, șeful **Direcției Logistice din Statul Major General**. Concepția NATO în acest domeniu evidențiază două direcții acționale. Una ar consta în asigurarea securității aeriene cu forțe integrate, unde fiecare țară participă cu forțele și mijloacele stabilite de Alianță, iar cealaltă – din asigurarea securității aeriene individuale, care poate fi realizată cu forțe integrate sau neintegrate.

Indiferent de țară, responsabilitatea apărării suveranității și integrității spațiului aerian național revine de drept Forțelor Aeriene, la îndeplinirea mis-

siunilor participând, însă, și structurile de aviație și apărare aeriană din subordinea

Un sistem puternic, eficient

Forțelor Terestre și a Forțelor Navale.

Dezvoltând conținutul componente militare a arhitecturii de securitate aeriană, subsistemele structurale, autorul s-a referit apoi la necesitatea reducerii la minimum a timpului de reacție și a conducerii unitare și eficiente. În majoritatea armatelor moderne au fost concepute și realizate diferite sisteme de apărare aeriană automatizate, care asigură un înalt grad de integrare de comandă și tehnică a tuturor forțelor și mijloacelor aeriene și terestre specializate în ducerea luptei cu inamicul aerian.

Subliniind că, în ceea ce privește România, contextul geopolitic și geo-

strategic actual a modificat substanțial și conținutul amenințării din aer, aducând în atenție noi riscuri și amenințări aeriene atât de natură externă, cât și pe plan intern, generalul-maior Stafie a enumerat tipurile de agresiuni aeriene și stări conflictuale care pot afecta securitatea aeriană națională, oprindu-se asupra unora dintre ele pentru a puncta consecințele în planul acțiunilor forțelor cheamate să reacționeze imediat. Au fost expuse și cerințele de bază cărora trebuie să le răspundă un sistem militar eficient de asigurare a securității aeriene.

S-a apreciat că România, prin

poziția sa geopolitică și geostrategică, ocupă un loc important în rețeaua circuitelor europene și în conectarea continentului la spațiile geografice învecinate, constituie o insulă de stabilitate în această parte a Europei și poate deveni un autentic producător de securitate, integrarea ei în structurile europene și euroatlantice constituind un obiectiv fundamental și răspunsul cel mai adecvat la necesitățile de securitate ale României.

Autorul a atras atenția asupra riscurilor ce ar putea fi provocate de dificultățile ivite în funcționalitatea Forțelor Aeriene în cazul alocării unor resurse financiare limitate pentru modernizarea lor.

Există și riscuri

În cadrul comunicării sale "**Riscurile puterii aeriene la adresa securității globale**", **președintele executiv al Fundației EURISC, domnul Liviu Mureșan**, a relevat câteva considerații personale pornind de la extinderea zonelor de operații care țin de securitatea națională în afara frontierelor, extindere determinată de apartenența la Alianță, de luptă împotriva terorismului.

Vorbitorul a pledat pe necesitatea integrării în sistemele militare și civile din punctul de vedere al cantității de imagini

și informații ce se pot obține din spațiul cosmic și din cel aerian, enunțând posibilitățile ce le oferă plasarea radarelor în spațiul cosmic.

Rezultatele obținute prin cercetarea în domeniul riscurilor vor duce la adevărate revoluții – a apreciat autorul – inclusiv în domeniul de interes al aviației civile și militare, oferind ca exemplu Institutul mondial de management al dezastrelor și riscurilor de la Washington, care a dezvoltat o serie de instrumente științifice cu aplicare practică imediată. Printr-un

laptop cu legătură prin satelit se pot prelucra, la ora actuală, între altele: amenințările teroriste cu rachete balistice, monitorizarea sateliților și a amenințărilor din atmosferă, monitorizarea asteroizilor, a cometelor și a posibilelor intersecții cu orbita terestră, alte accidente majore naturale. Confirmarea o avem în rețelele dezvăluite despre asteroidul ce amenință planeta în 2019. Vorbitorul a insistat asupra atenției ce trebuie acordată celei de-a treia dimensiuni a NATO, cea științifică, pe lângă dimensiunile politică și militară.

Un plus de atenție trebuie dedicat și orientărilor din industria de apărare

europenă, atât prin prisma propriei noastre industrie de apărare – inclusiv în domeniul aviației –, cât și al politicii viitoare a achiziției aparatelor de zbor și echipamentelor pe care le vom folosi.

Domnul Liviu Mureșan a reiterat nevoia de "vigilență critică" la care îndeamnă raportul "Cometa", privitor la fenomenele neelucidate (OZN), ipoteză extraterestră despre care a relatat nu demult presa în legătură cu un obiect neidentificat ce dezvoltă o viteză fenomenală și pentru a cărui interceptare au fost ridicate cele mai performante avioane militare ale S.U.A.

În perspectiva integrării în structurile Nord-Atlantice

Văzute în lumina acestui deziderat, Forțele Aeriene ale României au fost prezentate de către șeful statului lor major, **domnul general-locotenent Constantin Gheorghe**, ca fiind în prim planul unor procese de restructurare și modernizare în scopul realizării interoperabilității cu structurile similare din țările membre NATO.

S-a urmărit creșterea mobilității și flexibilității acestora, asigurarea susținerii logistice în volum cât mai apropiat de necesar, îmbunătățirea managementului resurselor umane, realizarea unui nou sistem de comandă-control integrabil în sistemul similar NATO.

În cuprinsul comunicării a fost arătat stadiul realizării Obiectivelor de Parteneriat (P.G.), care au revenit Forțelor Aeriene și s-au detaliat trei

dintre principiile de bază care vor sta la baza definirii structurilor ce vor alcătui Forțele Aeriene ale României, și anume: mobilitatea, flexibilitatea, posibilitatea letală.

Considerată ca un factor foarte important în ecuația accederii în NATO, dotarea cu armament și tehnică de luptă a fost trecută în revistă pe etape. Astfel, la început, eforturile au fost orientate spre modernizarea tehnicii existente, un exemplu în acest sens constituindu-l derularea cu rezultate foarte bune a programelor de modernizare pentru avionul MIG-21 LanceR și elicopterul IAR-330 SOCAT, în care s-au vizat creșterea performanțelor și îmbunătățirea caracteristicilor acestor aeronave prin adaptarea unor subsisteme la exigențele prezentului.

În perioada imediat următoare se va trece la revitalizarea avionului MIG-29, la finanțarea programului de fabricare a IAR-ului 99 ȘOIM. Într-o altă etapă, probabil după 2010, Forțele Aeriene ale

României vor fi dotate cu avioane de transport mediu curier și aeronave de luptă multirol.

Referitor la dotarea cu echipamente moderne, prin achiziționarea radarului FPS-117 și, în viitor, a celor pentru cercetare la mică înălțime (GAP-FILLER), implementarea sistemului ASOC și integrarea ulterioară a acestuia în sistemul NATO, a fost evidențiat saltul marcat în îmbunătățirea și dezvoltarea sistemului de supraveghere și cercetare aeriană.

În ceea ce privește modernizarea instruirii, aceasta este pusă în evidență de îmbunătățirea concepției prin însușirea procedurilor NATO de acțiune în misiuni de sprijin aerian apropiat, transport aerian, căutare-salvare, precum și a procedurilor și standardelor NATO privind comanda și controlul. Șeful Statului Major al Forțelor Aeriene a

relevat profesionalismul, capacitatea organizatorică și de execuție a personalului Forțelor Aeriene în timpul exercițiilor NATO/PfP, rezultatele marcate obținute de aviatorii militari români în misiunile executate în Afganistan.

Referindu-se la mutațiile importante ce vor avea loc în ceea ce privește conducerea, comanda Forțelor Aeriene, a arătat că în luna septembrie va intra în funcțiune Comandamentul Operațional Aerian Principal și a expus direcțiile de acțiune prin care se va realiza o fluidizare a actului de comandă, mai multă rigoare și răspundere și, prin urmare, siguranță în îndeplinirea misiunilor.

**Redactorul paginii
Comandor (r) PETRE BĂNĂ**

PROMOȚIA DE OFIȚERI 2002 A ABSOLVIT ACADEMIA FORȚELOR AERIENE

■ 46 de sublocotenenți intră cu speranță, cu încredere într-o carieră pe care le-o dorim cât mai reușită, cât mai strălucită!

Generalul-locotenent Constantin Gheorghe, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, îl felicită pe șeful promoției 2002 a Academiei Forțelor Aeriene – proaspătul sublocotenent Daniel Sorin Niță

La Brașov s-a desfășurat festivitatea de înălțare în grad a absolvenților Academiei Forțelor Aeriene "Henri Coandă". Această promoție a fost denumită onorific: **Promoția "General Eremia Grigorescu"**. 46 de tineri au primit gradele de sublocotenent de aviație sau de artilerie și rachete antiaeriene. Dintre aceștia, 9 au fost pregătiți pentru structurile armatei Republicii Moldova.

Cele mai bune rezultate le-au obținut sublocotenentii Daniel Sorin Niță, dintre aviatori, și Petre Trandabur, dintre artileriști și rachetiști antiaerieni. Dintre tinerii ofițeri moldoveni, media de absolvire cea mai mare a realizat-o sublocotenentul Victor Dănilescu – pilot elicopterist.

La festivitate au participat rude și alți apropiați ai absolvenților, unii venind chiar din Republica Moldova,

veterani și rezervești, reprezentanți ai organelor administrației locale.

Adresându-se absolvenților, **generalul Constantin Gheorghe, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene**, a spus:

"Absolvirea cursurilor și înălțarea în grad reprezintă incununarea activității pe care ați depus-o în sălile de clasă și de specialitate, în laboratoare, la simulator și pe aerodrom, pe câmpul de instrucție și în aplicații.

Rezultatele obținute la examenele de absolvire și licență, în majoritatea lor bune și foarte bune, reflectă seriozitatea și maturitatea pe care le-ați dovedit în pregătire, hotărârea de a deveni profesioniști desăvârșiți. Dar procesul de pregătire nu s-a încheiat. Veți continua pregătirea în școala de aplicație, unde veți realiza specializarea inițială în aviație, rachete și artilerie antiaeriană

Șeful promoției 2002 a Academiei Forțelor Aeriene este sublocotenentul Daniel Sorin Niță. El a dobândit gradul de ofițer după ce a obținut o medie de absolvire de 9,54.

În perioada școlarizării a zburat 32 de ore pe avionul IAK-52 și 29 pe L-39 ZA. A reușit să zboare în simplă comandă pe ambele aeronave.

Sublocotenentul Daniel este un tânăr performant. Unul dintre argumente fiind faptul că a fost admis la Cursul de Pregătire pentru Piloți de Vânătoare. Curs care se va desfășura în Franța, pe parcursul anilor 2002 și 2003. Să recunoaștem că este o reușită de excepție, că sublocotenentul Niță și-a apropiat o șansă aparte. Dacă o va folosi cum trebuie, cariera sa va începe mai mult decât promiștor.

Lată și cum gândește el despre ceea ce a realizat și ceea ce urmează: "Media de absolvire reflectă eforturile mele, dar consider că mai important este ceea ce voi face în continuare, ca să confirm în practică acest nivel, să devin un foarte bun pilot militar".

Sublocotenentul de artilerie și rachete antiaeriene Petre Trandabur

Pentru albumul cu amintiri frumoase – ofițeri din România și Republica Moldova în admirația unei fete (care nu știm de unde este)

și vă veți pregăti pentru prima funcție în cadrul cursului de bază. Cu alte cuvinte, astăzi ați încheiat doar o etapă, este adevărat, deosebit de importantă, din procesul de formare ca luptători și specialiști în domeniul aviației și apărării aeriene.

După cum este cunoscut, școala de aplicație asigură desăvârșirea profesională a aviatorilor, radiolocatoriștilor, artileriștilor și rachetiștilor antiaerieni. Acest lucru are o semnificație deosebită – dumneavoastră veți fi viitorul corp de cadre militare din Forțele Aeriene ale României. De aceea, aștept și așteptăm de la dumneavoastră eforturi mari, pentru a face din categoria noastră de forțe armate una dinamică, puternică, viabilă, cu adevărat de elită, capabilă să suporte schimbări rapide, să țină pasul cu noile cerințe doctrinare, să realizeze interoperabilitatea cu forțele aeriene ale statelor membre ale Alianței Nord-Atlantice.

Vă îndemn să vă pregătiți cu toată seriozitatea! Instruiți-vă în așa fel încât să faceți cinste institutiei care v-a format, statului nostru major, Armatei României!"

O NOUĂ PROMOȚIE DE OFIȚERI A ABSOLVIT CURSUL DE BAZĂ

... la Școala de Aplicație pentru Aviație

La festivitatea de absolvire a cursului de bază de la Școala de Aplicație pentru Aviație, Statul Major al Forțelor Aeriene a fost reprezentat de **generalul-maior Gheorghe Catrina**.

Aici au încheiat pregătirea 39 de ofițeri naviganți, din care 22 vor zbura avioane supersonice. Trei piloți au fost pregătiți pentru Ministerul de Interne, ei zburând elicopterele. Alți 23 de sublocotenenți s-au pregătit în specialitățile de navigator și ofițeri de stat major, doi dintre ei fiind din Republica Moldova.

Cele mai bune rezultate le-au obținut

sublocotenentii Petre Andrei Costache – dintre piloți, și Constantin Mircea Țibu – dintre navigatori.

Despre piloți, comandantul școlii, **comandorul Eminescu Coșerea**, aprecia că se constituie într-un grup bine pregătit, cu interes deosebit pentru zbor, cu maturitate în abordarea carierei militare. Ei au zburat câte 15 ore pe avionul L-29. De fapt, în Școala de Aplicație pentru Aviație planul de zbor pentru cursanți a fost îndeplinit sută la sută, fără incidente sau evenimente neplăcute.

... la Școala de Aplicație pentru Artilerie și Rachete Antiaeriene

La Școala de Aplicație pentru Artilerie și Rachete Antiaeriene, festivitatea de absolvire a fost onorată, din partea Statului Major al Forțelor Aeriene, de către **generalul de brigadă Nicolae Marinel**. Cursul de bază al acestei instituții de învățământ a fost parcurs cu succes de către 20 de ofițeri – 3 fiind repartizați în unități aparținând Statului Major al Forțelor Aeriene, iar 17 în cele ale Statului Major al Forțelor Terestre.

Colonelul Gheorghe Manolache, locțiitorul comandantului școlii, ne-a precizat că această promoție este cea mai bine

pregătită din toate punctele de vedere, performanța fiind posibilă și datorită faptului că ofițerii au avut un nivel superior de cunoștințe la absolvirea Academiei Forțelor Aeriene. Tinerii ofițeri din această promoție au avut și șansa de a efectua trageri reale cu rachete C.A.-94. Deci, se duc în unități cu botezul focului deja făcut.

Șeful de promoție, **sublocotenentul Veronel Audi Vironel Asandei**, este un ofițer foarte bine pregătit din toate punctele de vedere și profesorii săi îi prevăd o carieră reușită.

◆ Ziua Radiolocației ◆ Ziua Radiolocației ◆ Ziua Radiolocației ◆

Activitatea prilejuită de sărbătorirea Zilei Radiolocației s-a dovedit a fi un bun moment pentru cei prezenți, de a rememora etapele străbătute de armă, de a reliefa locul și rolul ei în cadrul sistemului, după parcurgerea etapelor de restructurare, înzestrare și operaționalizare. În acest sens, **generalul-locotenent Constantin Gheorghe, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene**, în mesajul adresat radiolocațiilor cu prilejul zilei lor, sublinia faptul că "radiolocația a parcurs o traiectorie mereu ascendentă, cu momente și etape importante în ceea ce privește structurile organizatorice și de conducere, dotarea cu tehnică modernă și perfecționarea pregătirii. Istoria acestei arme a fost scrisă de generațiile de specialiști care, prin eforturile de zi cu zi, au acționat cu devotament și profesionalism și au reușit mereu să îndeplinească misiunile complexe de supraveghere a spațiului aerian!"

Astăzi, nu putem vorbi despre radiolocație fără a lua în considerare amplul proces de restructurare, modernizare și înzestrare pe care îl parcurge. Important, însă, este că atunci când vorbim despre acest proces, o facem în termeni de optimizare, eficientizare, de

Cei ce "văd" dincolo de linia orizontului

În fiecare an, la 25 iulie, cu mic cu mare, radiolocațiilor sărbătoresc ziua armei. Deși considerată o armă tânără, radiolocația va marca, peste numai trei ani, cinci decenii de existență. În tot acest timp, caracterizat de o evoluție tehnologică spectaculoasă, ce a avut impact inclusiv asupra ducerii acțiunilor de luptă, radiolocația s-a adaptat, permanent, noilor cerințe.

ridicare a performanței.

Pornind de la faptul că nevoia de supraveghere a spațiului aerian și de asigurare cu informații radar pentru sistemele de combatere a țintelor aeriene va fi permanentă, arma radiolocație va avea și în viitor un rol important în ansamblul Forțelor Aeriene, iar dimensiunea și dezvoltarea ei vor fi în concordanță cu rolul și misiunile ce-i revin.

Prototipul START-1M – în probe

În urma experienței acumulate prin producerea stației de radiolocație START, de concepție românească, constructorii au trecut la realizarea lui START-1M. Proiectul START-1M a fost realizat ținându-se cont că trebuie să se obțină un radar foarte mobil, care să descopere țintele aeriene ce evoluează la înălțime joasă și distanță medie.

Testarea prototipului stației de radiolocație START-1M s-a efectuat în perioada septembrie 2000 – februarie 2001, în două unități de radiolocație, de către un echipaj special destinat. Evaluările preliminare s-au executat de către șeful radarului, cele parțiale de către o comisie a unității de testare, iar evaluarea finală – de o comisie a Statului Major al Forțelor Aeriene. Principalele concluzii, în urma activității de testare operațională, au fost:

– descoperirea țintelor aeriene s-a executat într-un volum de supraveghere

mai mare decât cel impus prin specificații;

– radarul a asigurat îndeplinirea misiunii chiar și într-un mediu ostil, cu bruiaj, datorită performanțelor de contra-contra măsurii electronice ale aparatului de emisie-recepție și procesare;

– sistemul de identificare amic-inamic (IFF) a asigurat identificarea la standarde NATO și permite modernizări ulterioare.

Au existat și defecțiuni pe timpul testării, dar acestea au fost remediate în timp util. Conform indicatorilor de fiabilitate ai radarului, determinați pe baza deranjamentelor apărute în perioada testării, s-a stabilit că probabilitatea de funcționare fără defecte este de 98,77 la sută.

În urma analizei calculelor efectuate s-a constatat, de către specialiști, că valorile indicatorilor specifici sunt foarte bune și se încadrează în limitele admise pentru introducerea în exploatare a radarului. S-au evidențiat ușurința și timpul scurt în care personalul, ce deservește radarul, poate remedia deranjamentele ce apar în timpul funcționării acestuia.

Propunerile privind îmbunătățirea unor elemente ale radarului au vizat, printre altele, revitalizarea sistemului de climatizare și modificarea sistemului de afișare a datelor.

La mare înălțime

Cu siguranță, cele mai solicitante posturi de luptă pentru radiolocaționiști sunt cele din subunitatea plasată la o înălțime de 1.826 m. Oamenii efectuează serviciul de luptă în ture, în echipe care se schimbă la o săptămână.

Viața lor este complicată, mai întâi din cauza căilor de acces. Mai bine zis a căii de acces – anevoioasă tot timpul anului, dar foarte dificilă în anotimpul rece. Și cum aici iarna începe în octombrie-noiembrie și se termină în aprilie-mai, vă imaginați ce se poate întâmpla.

Condițiile meteo sunt, de asemenea, cu totul neprietenoase și de multe ori nefavorabile executării serviciului de luptă. La aproape 2.000 metri înălțime, în zece minute poate să fie senin, cu soare dogoritor, să plouă, să tună, să fulgere, să trăsnească, după care să iasă iarăși soarele. Uneori, capriciile naturii au urmări nefaste asupra tehnicii din dotare.

Alimentarea cu energie electrică, aprovizionarea cu apă pot fi lesne afectate, consecințele fiind dintre cele mai neplăcute.

Deocamdată tehnica modernă din dotare, stația FPS-117, funcționează normal și nu a suferit avarii la... agresiunile naturii furioase. Acest lucru nu înseamnă că nu sunt probleme care să pună la încercare profesionalismul celor de aici. Dar lucrurile au intrat, întotdeauna, repede, în normal, în parametrii ceruți, iar serviciul de luptă s-a desfășurat fără întreruperi, fără poticneli.

Căpitanul ing. Daniel Blănuț, comandantul subunității, ne-a relatat, recent, că are încredere în cei cu care lucrează, condițiile acestea speciale i-au unit, i-au maturizat, oamenii ocupându-se serios de

misiunile ce le revin. Sigur, ei deja se gândesc la lunile de iarnă care vor veni, planifică și realizează din timp aprovizionarea cu cele trebuincioase anotimpului rece.

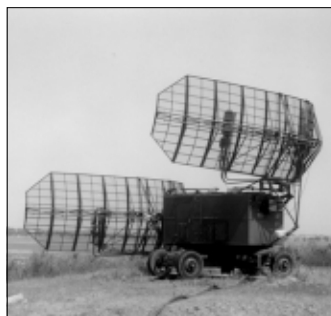
L-am întrebat pe căpitanul Blănuț cum au sărbătorit radiolocaționiștii de la din această subunitate ziua armei:

– În felul nostru – ne-a răspuns. Fără mare fast. Dar am simțit nevoia să marcăm evenimentul. Să evocăm istoria armei, să ne imaginăm viitorul ei. Să ne felițăm și să ne dorim să fie bine, să continuăm să fim aceiași oameni modști, dar serioși, responsabili în legătură cu misiunile încredințate. În rest, fiecare ne-am văzut de treabă la postul său.

Altfel spus, acolo, în vârf de munte, Ziua Radiolocației s-a sărbătorit mai mult cu sufletul, eventualele cupe de șampanie fiind planificate pentru săptămâna în care cei în cauză se vor fi aflat în familie, acasă.

Comandor DUMITRU AMARIEI

Programul "DIALOG-IFF"

Programul, început în 1996, a avut ca scop crearea unui sistem de identificare compatibil cu cel utilizat de structurile NATO.

Identify Friend or Foe (Identificator amic-inamic) este un sistem cu care se poate stabili, în primul rând, apartenența aeronavelor aflate în aer, făcând diferența amic-inamic. El ar trebui să se regăsească pe orice mijloc tehnic, precum și pe cele care execută cercetare radio-electronică. Sistemul "Dialog-IFF" este format

dintr-un interogator (aflat în înzestrarea tehnicii dispuse la sol) și un transponder (aflat în înzestrarea aeronavelor).

În mod normal, pentru a obține informații cât mai detaliate, toate radarele ar trebui să aibă interogatoare în dotare.

Radarele FPS și START-1M sunt deja înzestrate cu interogatoare terestre.

Pentru stațiile de radiolocație mai vechi, s-a ajuns la varianta creării unui singur interogator la nivel de unitate de radiolocație.

De la **colonelul ing. Ion Blăjuț**, am aflat că "interogatoarele, prin modulurile de operare, obțin informații atât de la aeronavele militare, cât și de la cele civile. Se pot obține inclusiv informații de avertizare, de genul: incendii, avarii, deturări".

În prezent, acest produs este în omologare la AEROSTAR Bacău. Va intra în dotarea a două unități de radiolocație, pentru testarea operațională, la sfârșitul primului trimestru din 2003.

După testarea-evaluarea produsului, se va trece la înzestrarea unităților de radiolocație, acest lucru urmând a se face și în funcție de aprecierile specialiștilor.

Manual de întrebuințare a radarului FPS-117

Întocmirea manualului a fost impusă de necesitatea de a reglementa activitatea de întrebuințare a radarelor FPS-117 și de a pune la dispoziția echipajelor radar un set complet de operațiuni și scenarii care trebuie executate la pace și în situații de criză și război.

Colectivul de elaborare este format din: **colonelul Nicolae Tănase**, **maiorul ing. Ștefan Naghel** și **căpitanul ing. Gheorghe Necula**.

Elementele referitoare la radarul FPS-117, din cuprinsul manualului, sunt legate de: destinație, caracte-

ristici tehnico-tactice, compunerea și atribuțiile echipajului, pregătirea și executarea serviciului de luptă, lucru în condiții de mediu nefavorabile.

Un capitol aparte al manualului este reprezentat de anexe, ce au rolul de a oferi suportul practic pentru elementele teoretice prezentate anterior. Manualul este finalizat, iar după aprobările de rigoare va fi multiplicat și expedit echipajelor ce utilizează radarele FPS-117.

Extractor automat de date

Produsul creat de **colonelul (r) Ioan Dodon** și colectivul firmei MAGICA SRL, al cărei director este, după ani de studii și testări a intrat în faza de implementare. Extractorul automat de date, pe lângă faptul că va ușura considerabil activitatea operatorilor de pe stațiile de radiolocație analogice, va permite transmiterea situației aeriene la ASOC, în timp real. Testarea și implementarea lui s-au făcut pentru radare de tip

telemetru. Principiul de funcționare al extractorului automat de date poate fi sintetizat astfel: preia informația analogică, o transformă în informație digitală și o transmite prin sistemele de comunicații la elementele de decizie (centrele operaționale din sistemele de comandă-control).

Implementarea extractorului va permite automatizarea întregului sistem de radiolocație.

Îndrăgostiții... de la C-130 Hercules

Pleci câteodată la drum și urmărești un fapt, îl găsești și după ce, în felul acesta, ai împărțit și altora sensurile lui, apar lăturale lucruri și impresii pe lângă care ai trecut și de-abia atunci le descoperi semnificația. Am fost, zilele trecute, reporter pe frontul luptei antiteroriste din Afganistan. Căldura era sufocantă, aerul deșertului greu de respirat, iar peste Kandahar plutea un timp nesigur. Am vizitat baza militară "Rakkasan", am văzut acolo corturi imense, trupe din "Delta Force", elicoptere "Chinook" și "Apache", bombardiere A-10, supusoldai în uniforme de culoarea deșertului.

Am stat de vorbă cu militarii noștri despre misiunea lor în operațiunea "Enduring Freedom", despre echipamente, condițiile din deșert, despre teamă, sacrificiu și curaj. Le-am aflat gândurile și frământările interioare, am și scris despre ele.

Mi-am amintit de multe ori de drumul acela, întotdeauna cu încântare, dar de la un timp și cu nu

știu ce nelămurită nemulțumire. Fiindcă parcă, era ceva ce uitasem, sau pe care îl lasasem pe jumătate cercetat, și știam că ceva e, dar nu-mi aduceam precis aminte...

Și într-o zi, de curând, mi-am amintit. Era o poveste pe care n-o

pament), la nivel operativ și strategic. Înseamnă dăruire, curaj și profesionalism. Ore de oboseală oprite în marginea unui efort dezlănțuit fără amănare.

Zburând împreună cu ei, mi-s-au părut blânzi și lucizi, flexibili în dărzenie și atenți la tot ce este uman. Țin minte că, după ce i-am aplaudat pentru o aterizare perfectă, m-am întreat cum de pot avea aerul acela senin când, de pe orice colină, te puteai trezi cu o rachetă neprietenosă, iar norii de dezvoltare verticală puneau probleme zborului nostru spre un alt continent.

Cum îi cheamă? Îi știi, s-a mai scris despre ei. Cunosc asemenea oameni care încalcă toate legile inerției, ale comodității și ale pasivității și mi-ar fi greu să-i numesc pe toți, fiindcă eroii mei mi-au rămas în minte așa, fără nume, ca niște feți-frumoși ai basmelor noastre moderne.

Sau, dacă vrei, am putea să le spunem ÎNDRĂGOSTIȚII...

Colonel BENONE NEAGOE

notasem niciăeri, cu niște bărbai în uniforme albastre, piloți pe Hercules C-130, aparținând Forțelor Aeriene ale României. Ei au făcut de opt ori, în doar câteva zile, naveta București-Kandahar și retur. 12 ore pe zi, cu o escală tehnică pentru alimentarea la Ashabad, în Turkmenistan. Asta înseamnă distanță, timp și risc. Înseamnă, înainte de toate, capabilitatea Forțelor noastre Aeriene de proiecție a unui batalion în teatru (500 de militari, plus 16 tone de echi-

GENIȘȚII LUPTĂ PE TOATE FRONTURILE

În cadrul procesului de modernizare a Forțelor Aeriene ale României, un rol important este ocupat de crearea infrastructurilor conform standardelor NATO. Conceperea și punerea în practică a acestui proces au revenit, desigur, geniștilor. **Colonelul Titu Muzaș**, un om al faptelor și mai puțin al vorbelor, ne-a prezentat, pe scurt, principalele activități ale acestui an derulate de geniști. "Chiar în acest moment, se desfășoară lucrări genistice complexe de modernizare a infrastructurii aerodromului de la Baza Aeriană Câmpia Turzii. Se execută platforme pentru elicoptere și avioane de transport, un drum de legătură, <<b>bretele>> interioare. Finalizarea acestor lucrări va asigura independența categoriilor de aeronave din înzestrarea bazei aeriene, pentru efectuarea manevrelor specifice. Un alt obiectiv important îl reprezintă efectuarea lucrărilor pentru crearea infrastructurilor necesare Școlii de Aplicație a Forțelor Aeriene de la Boboc. Concret, lucrările vor consta în realizarea de platforme și dispozitive specifice pentru artilerie și rachete antiaeriene și radiolocație. Avem și un obiectiv

realizat, care a constat în pregătirea și asigurarea condițiilor desfășurării zborului de către studenții Academiei Forțelor Aeriene "Henri Coandă", pe terenul natural de la Ghimbav. Lucrările au fost efectuate la timp, astfel încât studenții au putut efectua zborul pe IAK-52 în condiții normale".

Deși volumul de lucru pentru fiecare obiectiv a cuprins și cuprinde un număr mare de oameni și agregate, ceea ce presupune un efort considerabil, iar activitățile enumerate mai sus ar părea suficiente pentru acest an, planul de muncă al geniștilor mai consemnează un capitol. Acesta este destinat acțiunilor pregătitoare pentru desfășurarea exercițiilor multi-naționale de geniu "CORNER STONE 2003". Va fi primul exercițiu de acest gen pe linie genistică și se va desfășura în garnizoanele Mihail Kogălniceanu, Capu Midia și Babadag.

Capitan CRISTIAN PREDA

OGLINDA A ÎNDRĂGOSTIȚII RETROVIZOARE

Alcool, neatentie...

Sublocotenentul Ilie Sava se deplasa către unitate, cu autoturismul proprietate personală "Dacia" 1310. Pe raza localității Sinești, din județul Ialomița, pe fondul neadaptării vitezei la condițiile de drum și a neatentiei, într-o curbă, a pierdut controlul volanului și s-a izbit de un stâlp de pe marginea drumului. A fost internat la Spitalul orașenesc Urziceni, cu diag-

nosticul traumatisme craniene ușoare, cu plăgi deschise și fractură la picior stâng. Ulterior, a fost transportat la Spitalul Clinic Militar Central București. La testul alcoolicopic s-a constatat o alcoolemie de 0,35 la mie.

Graba strică treaba

Pentru **caporalul (m.a.c.) Alungei Radu**, seara zilei de 22 iulie va rămâne una de tristă amintire. Aflat în concediu de odihnă, în seara respectivă circula în localitatea Timișoara cu autoturismul proprietate personală "Dacia" 1310. Graba și neatentia conducătorului auto au dus la accidentarea unei persoane, care

traversa strada regulamentar, pe trecerea de pietoni. Victima a fost internată la Spitalul județean Timiș, cu diagnosticul fractură claviculă umăr drept.

Amândouă cazurile sunt în curs de cercetare de către comisia de specialitate. Știm cu toții, chiar foarte bine, că viteza neadaptată la condițiile de drum și trafic, consumul de băuturi alcoolice, lipsa de concentrare sunt doar câțiva factori ce pot avea, uneori, consecințe tragice.

Locotenent-colonel ing.
ION GURGU

DUPĂ 60 DE ANI

La redacția noastră s-a prezentat domnul **Nicolae Smarand Petrescu**, pensionar, un colaborator și pasionat cititor al publicațiilor militare, îndeosebi al revistei "CER SENIN". În anul 1942, domnia sa era în școala elementară și se afla la Craiova, unde mama sa, Maria Petrescu, era directoarea Școlii de fete nr. 1 "Elena Matei Basarab".

În luna septembrie-octombrie ale anului 1942, mama sa, împreună cu alte trei învățătoare și un grup de copii, între care și micuțul Nicolae Smarand, s-au dus în repetate rânduri la Spitalul Militar din Craiova, unde erau internat mai mulți răniți, aduși de pe front, între care și aviatori. Din modestele contribuții ale părinților copiilor, precum și ale mai multor oameni de bine s-au procurat obiecte medicale și pentru uz personal – alimente, dulciuri, țigări, cărți poștale, picturi și alte bunuri care au fost dăruite celor aflați în suferință. Copilul de atunci își reamintește că în saloane se aflau, în tratament postoperator sau pregătiți pentru a intra în operație, ostași, subofițeri și ofițeri răniți, unii foarte grav. Câțiva aparțineau Forțelor Aeriene.

PETRE BĂNĂ

Teză de doctorat

Recent, **colonelul Tudor Dragomir**, comandantul Școlii de Aplicație pentru Artilerie și Rachete Antiaeriene, și-a susținut public teza de doctorat cu tema: **"Dimensiunea apărării antiaeriene a obiectivelor și trupelor cu artileria și rachetele antiaeriene în condițiile războiului modern"**.

Așa cum menționa însuși autorul, scopul principal al lucrării a fost perceperea și evidențierea dimensiunilor funcționale ale apărării antiaeriene a obiectivelor și trupelor la nivel operațional, organizațional, tehnologic, logistic și psiho-uman. Aceasta în condițiile în care amploarea, importanța și dinamica mereu crescânde ale acțiunilor militare în cadrul dimensiunii verticale a confruntării armate capătă valențe noi și în care rolul artileriei și rachetelor antiaeriene, alături de aviație și radiolocație, este în continuă creștere.

Pornind de la această premisă esențială, teza de doctorat excelează prin abordări și idei valoroase, inovatoare privind întrebarea în operație și luptă a artileriei și rachetelor antiaeriene în cadrul sistemului integrat de forțe aeriene, evidențind atât mutațiile intervenite în câmpul de luptă, cât și dimensiunea operațională și intrinsecă a acestui gen de armă în perspectiva restructurării forțelor armate.

Teza de doctorat elaborată de colonelul Tudor Dragomir, prin structură, conținut, originalitate și curajul abordării științifice a problemelor actuale și de perspectivă ale artileriei și rachetelor antiaeriene, a fost apreciată de membrii comisiei și se înscrie în preocupările specialiștilor și analiștilor militari de a găsi soluții la problemele actuale cu care se confruntă forțele aeriene, în general, și trupele de artilerie și rachete antiaeriene, în special.

Nonagenar sărbătorit de ARPIA

A intrat în tradiția și onoarea Asociației Române pentru Propaganda și Istoria Aeronauticii să-și omagieze înaltașii, personalitățile. Sâmbătă, 27 iulie, a.c., a fost sărbătorit **generalul de flotilă aeriană în retragere ing. VICTOR ȘOIMA**, cu prilejul împlinirii vârstei de 90 de ani.

Viața și activitatea venerabilului aviator a fost prezentată de comandorul în retragere ing. Valerian Șerbanescu.

Victor Șoima s-a născut la 21 iulie 1912, la Sibiu. După terminarea studiilor tehnice a obținut și brevetul de pilot de recunoaștere pe avioane de război, la Școala de perfecționare de la Buzău. A fost, totodată, pilot de recepție și contrarecepție.

Un moment important din activitatea sa l-a constituit participarea la cel de-al doilea război mondial, pentru faptele sale de armă fiind decorat cu înalte distincții ale statului român. Este cavaler al ordinelor "Coroana României", "Virtutea Aeronautică" și "Steaua României", toate cu spade și panglică de Virtute Militară.

A ocupat funcții importante în aviația militară și civilă, între care enumerăm pe cele de inginer-șef al Centrului de Instrucție al Aviației, inginer-șef al Aviației Militare, al TAROM, comandant al Aeroportului Internațional Băneasa. A fost răsplătit pentru seriozitatea și competența cu care și-a îndeplinit sarcinile cu "Ordinul Muncii".

Despre omul, pilotul și inginerul de înaltă valoare morală și profesională au mai vorbit **domnil general-major (r) Aurel Niculescu, colonelul (r) Remus Bunea, Jean Dăscălescu, ing. Vitalie Drăgușan. Comandorul (r) Marin Rădoi** i-a dedicat o impresionantă urare în versuri.

Vădit emoționat, sărbătoritul a evocat momente importante din viața și activitatea sa, a mulțumit pentru onoarea ce i-a fost făcută de membrii ARPIA. (PETRE BĂNĂ)

Aviator militar român la Saint-Cyr

■ **Generalul de flotilă aeriană în retragere LAZĂR LĂZĂRESCU** – singurul aviator român în viață, absolut al Școlii Militare de la Saint-Cyr

La Muzeul Militar Național din București s-au celebrat, cu câteva luni în urmă, 200 de ani de la înființarea Școlii Militare Speciale de la Saint-Cyr, din Franța.

Alături de înaltele personalități de mai târziu ale Franței, încă din anul 1847, reputata școală a fost frecventată și de către români, în început doar de vârstare domoștii. Ultima promoție interbelică, în care școala a mai fost frecventată de români, a fost promoția 1939, respectiv a 125-a promoție.

Deși destinată să formeze îndeosebi ofițeri pentru trupele terestre și de stat major, între anii 1928–1932, școala a fost frecventată și de către nouă aviatori români, dintre care se mai află în viață unul singur.

Este vorba de generalul de flotilă aeriană **Lazăr Lăzărescu**.

S-a născut la 1 noiembrie 1911, în comuna Băleni, județul Dâmbovița. După terminarea Liceului Militar "Nicolae Filipescu", de la Mânăstirea Dealu, din Târgoviște, în anul 1929, a optat pentru Școala de Ofițeri de Aviație de la Cotroceni.

Școala Militară Specială de la Saint-Cyr a absolvit-o în 1932, apoi a urmat și cursurile Școlii de Aplicație de Aeronautică de la Versailles. În anii 1937–1939 a făcut parte din renumita formație de cinci avioane de

vânătoare pentru acrobație în formație. După absolvirea Școlii Superioare de Război, a participat la campania militară din anul 1941, din Basarabia și de la Odessa, apoi la luptele de la Cotul

Donului – Stalingrad.

În degingolada determinată, la 19 noiembrie 1942, de începerea contra-ofensivei sovietice pe frontul de la Stalingrad, prin informațiile obținute, el a reușit să-l determine pe comandantul Corpului Aerian să ia măsurile care au permis scoaterea aviației române din zona expusă unei iminente încercuiri.

Între alte funcții ocupate ulterior se numără și cele de comandant secund al Școlii de Ofițeri de Aviație de la Mediaș, profesor la Școala Superioară de Război.

A zburat 16 tipuri de avioane, între care cel mai mult pe IAR-80, Heinkel-112 și Messerschmitt-109G. Pentru meritele sale, a fost distins cu Ordinul "Virtutea Aeronautică" cu spade, clasa Crucea de Aur, cu o baretă, ordinul "Coroana României" în grad de Cavaler, cu spade și panglică de Virtute Militară, Ordinul "Steaua României" în grad de Cavaler, cu spade și panglică de Virtute Militară.

Comandor (r)
CONSTANTIN IORDACHE

ANUNȚ

Unitatea militară 01895 București, cu sediul pe Șoseaua de Centură Chitila, organizează concurs pentru ocuparea postului de referent de specialitate, gradul IV-I1, expert gradul I (psiholog). Termenul de depunere a dosarelor este 15.08.2002. Relații suplimentare la telefon 667.28.60, interior 103 sau 105.

Într-un viitor nu prea îndepărtat

Avioanele MiG-29 vor zbura din nou

■ În trimestrul doi al anului 2003 va începe reabilitarea tehnică a acestui tip de aeronavă

Avioanele MiG-29 au suscitât discuții intense în ultima vreme. Persoane mai mult sau mai puțin bine intenționate au intervenit pentru a clarifica statutul aeronavelor de la Mihail Kogălniceanu. Din păcate, chiar unii dintre piloții militari care au zburat această aeronavă au intervenit agresiv pentru a salva, chipurile, avionul. De aici și până la o jenantă dezbatere susținută în presă (cu argumente de la subțiri până la cele de prost gust, dezbatere condusă cu rea intenție și, de regulă, de persoane total ignorante, total în afara temei) nu a fost decât un pas.

Oricum, s-a demonstrat că asemenea acțiuni, desfășurate în afara sistemului, fără întrebuintarea argumentelor pertinente, impuse de realitate, nu au nici o noimă.

Pentru a lămurii lucrurile, recent, din partea Statului Major al Forțelor Aeriene, s-au făcut o serie de precizări. Între altele, se relevă faptul că Forțele Aeriene ale României dispun de 18 aeronave

MiG-29. Acestea au fost oprite de la zbor din motive tehnice. Având în vedere noua configurație structurală pe termen mediu a Forțelor Aeriene, se preconizează utilizarea unui număr mai mic de aeronave de acest tip decât cel actual. În concordanță cu acest lucru a fost alcătuit și bugetul Forțelor Aeriene, buget ce cuprinde și suma

necesară reabilitării tehnice a avionului MiG-29, aproximativ 50 milioane dolari. Toate acestea vor deveni definitive după ce planul care le cuprinde va fi aprobat (spre sfârșitul lui 2002, începutul lui 2003).

După luarea unei decizii, se vor putea iniția discuții cu AEROSTAR Bacău – intenția beneficiarului fiind aceea de a intra în relații contractuale cu o singură societate comercială integratoare, iar aceea să fie autohtonă.

În situația fericită a aprobării planului alcătuit de Forțele Aeriene, acțiunea de revigorare tehnică va începe în trimestrul doi al anului viitor. Această revigorare va consta în reparațiile impuse de revizia generală. De asemenea, vor avea loc modernizări minimale, care să asigure compatibilitatea de operare cu aeronave aparținând statelor NATO. Aceste modernizări vor viza sistemele de comunicații radio, de navigație și de recunoaștere "amic-inamic".

Avem parte, deci, de o veste bună: în scurt timp, avioanele MiG-29 vor deveni operaționale!

Comandor DUMITRU AMARIEI

Alo! A aterizat "bunica"!

Ați avut vreodată ocazia să verificați adevărul legii lui Bell, în formularea lui Murphy: "Când un corp este scufundat în apă, sună telefonul?" Există, evident, o sumedenie de alte situații neprevăzute în care invenția lui Bell își face simțită prezența, însă toate acestea, laolaltă, nu pot umbri cât de puțin locul primordial pe care telecomunicațiile îl ocupă în relațiile noastre familiale, amicale, sociale sau de afaceri. Confortul oferit de posibilitatea transmiterii rapide, la distanță, a unor mesaje importante nu trebuie să ne facă, însă, să uităm statutul nostru de oameni bine crescuți. Așadar, să vedem împreună cum ar trebui să se desfășoare o convorbire telefonică, conform codului bunelor maniere.

Uzantele cer ca cel care sună să se prezinte, imediat după ce și-a salutat interlocutorul. În cazul unei conversații de serviciu, această prezentare va include atât numele, cât și profesia. De asemenea, cel care apelează trebuie să știe că nu se cade să facă acest lucru prea devreme, dimineața, prea târziu, seara, sau în timpul orelor obișnuite serviri meselor. Tot el va fi acela care va finaliza conversația, iar în cazul în care aceasta se întrerupe accidental, va suna din nou.

Convorbirile telefonice trebuie să fie cât mai scurte, mai ales atunci când apelăm de la un telefon public. În situația în care suntem apelați când ne aflăm în prezența altor persoane, răspundem la telefon, pentru a amâna convorbirea, cerând scuze interlocutorului. De asemenea, nu trebuie să uităm nici un moment caracterul confidențial al convorbirilor telefonice. Atunci când o persoană răspunde la telefon în prezența noastră, ne vom prefăce că nu am auzit nimic.

Adesea ni se întâmplă să răspundem unor interlocutori care au format greșit numărul de telefon. În aceste situații nu se cuvine să îl apostrofăm pe cel aflat la celălalt capăt al firului, nici măcar atunci când ne sună dimineața, la prima oră, într-o zi de week-end...

Invitațiile la mese festive sau condoleanțele nu se vor transmite niciodată prin telefon. Nu uitați, însă, să folosiți întotdeauna telefonul pentru a vă anunța vizitele! Altminteri, exită posibilitatea să fiți întâmpinați cu același entuziasm cu care deschid eu ușa gazdei, atunci când sosește, pe neașteptate, să încaseze chiria. De fiecare dată, se scuză de dincolo de ușă: "Copii, sunt eu, <<Buni>>! Nu v-am mai sunat... Am vrut să vă fac o surpriză!" Halal...

Locotenent CIPRIAN PĂTRAȘCU

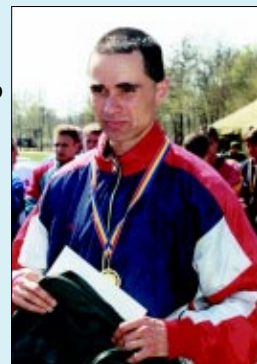
Împlinirea unui campion...

■ Locotenent-comandorul Emil Hecico a devenit Maestru al Sportului

Zilele trecute, ne-a vizitat la redacție, jovial, ca de obicei, locotenent-comandorul Emil Hecico. Obișnuiți fiind cu numeroasele sale performanțe sportive, pe care le facem cunoscute, periodic, cititorilor revistei noastre, l-am întrebat cu ce se mai "laudă". Și avea cu ce! Pentru rezultatele sportive de excepție obținute, de-a lungul anilor, Ministerul Tineretului și Sportului i-a acordat titlul de "Maestru al Sportului".

Emil a pornit pe drumul performanței încă de la vârsta de 3 ani, sub atenta îndrumare a tatălui său, profesor de sport în comuna Nistru, județul Maramureș. Au urmat apoi numeroasele, nenumăratele ore de antrenament la Casa Pionierilor și clubul "Chemun", din Baia Mare, și primele titluri de campion.

Și-a dorit dintotdeauna să fie cel mai bun. Și a reușit! Nu doar pe terenul de sport, ci și în școală, numărându-se printre cei mai merituosi elevi ai Liceului de matematică-fizică, din Baia Mare. Așa se face că, în 1984, a intrat, fără emoții, la Școala de Ofițeri de Aviație. Emoțiile aveau să vină ceva mai târziu, în vara anului 1986, când, făcându-se vinovat de faptul că avea rude în străinătate, a fost oprit de la zbor. Acesta a fost momentul în care s-a dedicat trup și suflet sportului, urmând și un curs de calificare ca ofițer cu pregătirea fizică, la Institutul Național i-au adus multiple titluri de campion. Palmareșul celor 115 medalii obținute până în prezent, dintre care 41 de aur, aducându-i, în cele din urmă, binemeritatul titlu de "Maestru al Sportului" – cel mai frumos mod de recunoaștere a meritelor unui sportiv.

Zbor la aeroclubul "Dacia" din Deva

O întâmplare fericită mi-a oferit ocazia, zilele trecute, să vizitez Aeroclubul Dacia Deva. Deși era ora 18.00, activitatea de zbor se afla în plină desfășurare. Tinerii, aflați la bordul planoarelor descriau arabescuri pe cerul senin de deasupra aerodromului. Domnul Adel Ștef, comandantul aeroclubului, ne-a explicat manevrele executate de tânărul aflat la manșa

planurilor ce sfichiuia aerul chiar deasupra noastră. Aflăm că aici se pregătesc 75 de planoriști și 45 de parașutiști. Deși situația financiară precară a aeroclubului generează unele probleme de pregătire și înzestrare, rezultatele obținute la concursurile naționale de planorism au fost de excepție. Astfel, campionii naționali la planorism în 2000 și 2001 au provenit din acest club, ei fiind:

Cătălin Porumbu și Mircea Crăciun.

Comandantul aeroclubului ne-a mai furnizat o informație extrem de importantă: **tinerii între 16 și 22 de ani pot învăța zborul cu planorul gratuit!** Și acest lucru este valabil la toate aerocluburile din România.

Căpitan CRISTIAN PREDĂ

Redacția "CER SENIN"

Șoseaua București-Ploiești,
km 10,5, sector 1, București
Telefon/Fax: 021/231. 53. 82
E-mail: cersenin@roaf.ro
B 222.02; C 1011.00

REDACTOR-ŞEF:
comandor DUMITRU AMARIEI;

SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE:
căpitan CRISTIAN PREDĂ;
REDACTOR DE RUBRICĂ:
locotenent CIPRIAN PĂTRAȘCU;

REDACTORI PRINCIPALI:
PETRE BĂNĂ,
NICOLAE RADU;
PROCESARE TEXTE:
LEANA TUDORAN;
CORECTURĂ:
ANDREIA LUNGU;

TEHNOREDACTARE:
LUCIAN TEODORESCU,
IONEL IONIȚĂ;
FOTOREPORTER:
ADRIAN SULTĂNOIU;
ADMINISTRATOR:
sergent-major ANGELICA CIOBÎCĂ

TIP-RII LA
C.C.A. INTACT S.A.